

ЗАКОН УКРАЇНИ

“Про внесення змін до Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” щодо заохочення громадян України до проходження військової служби за контрактом, поліпшення соціального і правового захисту військовослужбовців та членів їхніх сімей, захисту військовослужбовців в інформаційному просторі та збереження їхньої репутації як політично неупереджених”

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190, із подальшими змінами) такі зміни:

1) підпункт 1 пункту 1 статті 3 викласти в такій редакції:

“1) військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, державних органів спеціального призначення з правоохоронними функціями, Служби зовнішньої розвідки України (далі – військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів), Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України, які проходять військову службу на території України, і військовослужбовців зазначених вище військових формувань та правоохоронних органів – громадян України, які виконують військовий обов’язок за межами України, та членів їхніх сімей;”;

2) статтю 5 викласти в такій редакції:

“Стаття 5. Забезпечення громадянських прав і свобод військовослужбовців

Військовослужбовці, військовозобов’язані та резервісти, призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори користуються виборчими правами відповідно до Конституції України та Виборчого кодексу України, а також беруть участь у всеукраїнському і місцевих референдумах.

Військовослужбовцям, які є кандидатами на виборах, їхні командири (начальники) створюють належні умови для здійснення цього права.

Військовослужбовець, обраний на виборну посаду до місцевої ради, на якій він працює на постійній основі, відряджається до відповідної місцевої ради на строк виконання обов’язків на цій посаді із залишенням на військовій службі. Час роботи військовослужбовця на виборній посаді в місцевій раді, на якій він працює на постійній основі, зараховується до вислуги років на військовій службі та вислуги у військовому званні.

Після закінчення строку виконання обов'язків на виборній посаді місцевої ради, на якій він працює на постійній основі, військовослужбовець направляється до військового формування, правоохоронного та розвідувального органу, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, де він проходив службу до обрання на цю посаду, для подальшого проходження служби на попередній або за його згодою на іншій посаді, не нижчій, ніж попередня.

Військовослужбовець, якого обрано народним депутатом України, на строк виконання депутатських повноважень відряджається до Верховної Ради України із залишенням на строк виконання депутатських повноважень на військовій службі. Після закінчення повноважень народного депутата України він направляється в установленому порядку до відповідного військового формування, правоохоронного та розвідувального органу, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, де він проходив службу до обрання на цю посаду, для подальшого проходження служби на попередній або за його згодою на іншій посаді, не нижчій, ніж попередня.

Військовослужбовці можуть бути членами громадських об'єднань, статутні положення яких не суперечать засадам діяльності Збройних Сил України, військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, і можуть брати участь у їхній роботі у вільний від виконання обов'язків військової служби час, коли вони вважаються такими, що не виконують обов'язків військової служби.”.

3) доповнити статтею 5¹ такого змісту:

“Стаття 5¹. Політична неупередженість

Військовослужбовці не можуть бути членами будь-яких політичних партій або організацій чи рухів, професійних спілок та брати участь в їхній діяльності.

Військовослужбовці зупиняють членство у політичних партіях або організаціях чи рухах та професійних спілках на період військової служби.

Військовозобов'язані та резервісти, призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, на час участі у зборах припиняють участь у діяльності політичних партій або організацій чи рухів.

Військовослужбовці, військовозобов'язані та резервісти, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, під час виконання обов'язків військової служби не мають права демонструвати свого ставлення до політичних партій або організацій чи рухів, а також використовувати службові повноваження в політичних цілях.

Організація страйків військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами, призваними на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, а також участь у їх проведенні не допускається.”

4) абзац перший пункту 2 статті 8 викласти в такій редакції:

“2. Військовослужбовці (крім військовослужбовців строкової військової служби та військової служби за призовом осіб офіцерського складу) не можуть бути звільнені з військової служби до набуття права на пенсію за вислугу років, крім випадків, передбачених статтею 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.”;

5) доповнити статтею 8² такого змісту:

“Стаття 8². Реалізація права військовослужбовців на інформацію

Військовослужбовці, військовозобов’язані та резервісти, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, мають право вільного одержання, використання, поширення інформації відповідно до Закону України “Про інформацію” та інших законів України з урахуванням обмежень, встановлених цим Законом.

Військовослужбовці, військовозобов’язані та резервісти, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, не мають права поширювати в засобах масової інформації (друкованих та аудіовізуальних), інформаційних системах загального доступу (у тому числі у мережі Інтернет та інших телекомунікаційних мережах загального користування) інформацію, яка (у тому числі шляхом обробки, аналізу та узагальнення за допомогою спеціального програмного забезпечення) дозволяє визначити: геопросторові дані про військові об’єкти, військові частини (підрозділи) та військовослужбовців під час виконання покладених на них завдань; характер цих завдань та сили і засоби, що залучені до їх виконання.

Поширення такої інформації здійснюється в порядку, встановленому центральними органами виконавчої влади, в підпорядкуванні яких перебувають відповідні військові формування та правоохоронні органи, а також іншими державними та розвідувальними органами.”

6) пункт 4 статті 9 доповнити новим абзацом четвертим такого змісту:

“Військовослужбовцям (крім військовослужбовців строкової військової служби) щороку виплачується матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань у розмірі місячного грошового забезпечення в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.”;

7) абзаци перший та другий пункту 1 статті 9¹ викласти в такій редакції:

“1. Продовольче забезпечення військовослужбовців, резервістів і військовозобов’язаних, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, здійснюється за нормами і у строки, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Речове забезпечення військовослужбовців, а також резервістів і військовозобов’язаних, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, здійснюється за нормами і у строки, що визначаються відповідно Міністерством оборони України, іншими центральними органами виконавчої

влади, що мають у своєму підпорядкуванні військові формування, Головою Служби безпеки України, начальником Управління державної охорони України, Головою Служби зовнішньої розвідки України, Адміністрацією Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, а порядок грошової компенсації вартості за неотримане речове майно військовослужбовців визначається Кабінетом Міністрів України.”;

8) пункт 4 статті 10 викласти в такій редакції:

“4. Для військовослужбовців, крім військовослужбовців строкової військової служби, встановлюється п'ятиденний робочий тиждень із двома вихідними днями.”;

9) пункт 6 статті 10¹ доповнити абзацом четвертим такого змісту:

“Курсантам (слухачам) надаються соціальні відпустки, передбачені статтями 17 та 18 Закону України “Про відпустки”.”;

10) у статті 11:

друге речення абзацу третього пункту 1 викласти в такій редакції:

“Військовослужбовці, резервісти під час служби у військовому резерві щороку проходять медичний огляд, щодо них проводяться лікувально-профілактичні заходи.”;

доповнити пункт 5 новим абзацом такого змісту:

“Для догляду за хворою дитиною віком до 14 років військовослужбовці, зазначені в абзаці першому цього пункту, звільняються від виконання службових обов'язків на період, протягом якого дитина потребує догляду за висновком лікаря, отриманого відповідно до порядку видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян, що визначається Міністерством охорони здоров'я України, але не більше як на 14 календарних днів.”;

11) пункти 2 та 3 статті 15 викласти в такій редакції:

“2. Військовослужбовцям, крім військовослужбовців строкової військової служби, які звільняються зі служби за станом здоров'я, виплачується одноразова грошова допомога в розмірі 50 відсотків місячного грошового забезпечення за кожний повний календарний рік служби.

Одноразова грошова допомога в розмірі 50 відсотків місячного грошового забезпечення за кожний повний календарний рік служби виплачується за наявності вислуги 10 календарних років і більше військовослужбовцям, які звільняються з військової служби:

у зв'язку із закінченням строку контракту (у тому числі із числа осіб, яким було продовжено дію контракту до закінчення особливого періоду або до оголошення демобілізації);

за віком;

у зв'язку зі скороченням штатів або проведенням організаційних заходів;

у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту командуванням;

у зв'язку з неможливістю призначення на іншу посаду в разі прямого підпорядкування близькій особі;

під час дії особливого періоду через сімейні обставини або інші поважні причини, визначені відповідно до Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” (якщо військовослужбовці не висловили бажання продовжувати військову службу);

якщо військовослужбовці, які уклали контракт на строк до закінчення особливого періоду або до оголошення демобілізації та вислужили не менше 24 місяців військової служби за контрактом, якщо вони не висловили бажання продовжувати військову службу під час особливого періоду;

якщо військовослужбовці, які проходять військову службу за контрактом, дію якого продовжено понад встановлені строки на період до закінчення особливого періоду або до оголошення демобілізації, та які вислужили не менше 18 місяців з дати продовження дії контракту, якщо вони не висловили бажання продовжувати військову службу під час особливого періоду;

у зв'язку із закінченням особливого періоду або оголошенням демобілізації та небажанням продовжувати військову службу за новим контрактом військовослужбовцями, які проходили військову службу за контрактом, укладеним на умовах, передбачених абзацом другим частини третьої статті 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

Одноразова грошова допомога в розмірі 25 відсотків місячного грошового забезпечення за кожний повний календарний рік служби виплачується за наявності вислуги 10 календарних років і більше військовослужбовцям, які звільняються з військової служби:

за власним бажанням;

через сімейні обставини або з інших поважних причин, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

Одноразова грошова допомога, що визначена цим пунктом, не виплачується військовослужбовцям у разі їх звільнення з військової служби за такими підставами:

через службову невідповідність;

у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, яким призначено покарання у вигляді позбавлення волі, обмеження волі, позбавлення військового звання чи позбавлення права займати певні посади;

у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту військовослужбовцем;

у зв'язку з набранням законної сили судовим рішенням, яким військовослужбовця притягнуто до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення та накладено стягнення у виді

позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, що пов'язана з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;

у зв'язку із встановленням за результатами спеціальної перевірки відомостей, які не відповідають установленим законодавством вимогам для зайняття посади;

у зв'язку із застосуванням заборони, передбаченої частинами третьою або четвертою статті 1 Закону України "Про очищення влади";

у зв'язку з припиненням громадянства України;

не пройшли встановленого випробувального строку для військовослужбовців, прийнятих на військову службу за контрактом;

у зв'язку з набранням законної сили судовим рішенням про визнання активів військовослужбовця чи активів, набутих за його дорученням іншими особами, або в інших передбачених статтею 290 Цивільного процесуального кодексу України випадках необґрунтованими та їх стягнення в дохід держави.

Одноразова грошова допомога, передбачена цим пунктом, не виплачується військовослужбовцям, які станом на 16 березня 2014 року проходили службу на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя і в установленому порядку не продовжили її проходження за межами тимчасово окупованої території України.

Виплата військовослужбовцям зазначеної в цьому пункті одноразової грошової допомоги при звільненні їх з військової служби здійснюється Міністерством оборони України, іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями, правоохоронними та розвідувальними органами за рахунок коштів Державного бюджету України, передбачених на їх утримання.

Військовослужбовцям, звільненим зі служби безпосередньо з посад, займаних в органах державної влади, органах місцевого самоврядування або сформованих ними органах, на підприємствах, в установах, організаціях і в закладах вищої освіти, із залишенням на військовій службі, виплата одноразової грошової допомоги з підстав, передбачених цим пунктом, здійснюється за рахунок коштів органів, у яких вони працювали.

У разі повторного звільнення військовослужбовців з військової служби одноразова грошова допомога, передбачена цим пунктом, виплачується за період їх календарної служби з дня останнього зарахування на службу без урахування періоду попередньої служби, за винятком тих осіб, які при попередньому звільненні не набули права на отримання такої грошової допомоги.

Військовослужбовцям, які були призвані на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією, виплата одноразової грошової допомоги, передбаченої цим пунктом, здійснюється за період такої служби з дня їх зарахування на службу без урахування періоду попередньої військової служби, на якій вони перебували в мирний час, за винятком тих осіб, які при звільненні з військової служби в мирний час не набули права на отримання такої грошової допомоги. Зазначена допомога виплачується на день демобілізації таких військовослужбовців. Умови та порядок виплати одноразової грошової

допомоги військовослужбовцям, призваним на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією, визначаються Кабінетом Міністрів України.”.

3. Військовослужбовцям виплачуються державні допомоги сім'ям з дітьми в порядку і розмірах, що визначаються законодавством України.”;

12) абзац третій пункту 5 статті 18 після слів “під час проходження служби” доповнити словами “а також дітям резервістів під час виконання ними обов'язків служби у військовому резерві.”.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування крім абзацу другого пункту 6 розділу I, який набирає чинності з 1 січня 2022 року.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їхніх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова Верховної Ради України

Д. РАЗУМКОВ

_____ Андрій ТАРАН